

## Lakóhely–helyismeret–ismerethiány–hiányérzet...

Mindenkinek tartoznia kell valahova. Tamási Áron Ábel Amerikában című regényében így fogalmazza ezt meg: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”

Az otthona mindenkinek a lakóhelyén van, a lakóhely múltjának, értékeinek a megismerésével növekszik az érzelmi kötődés a közvetlen környezethez, erősödik az összetartozás érzése. A gyökerek nélküli emberre szoktuk mondani: légius térben van, elidegenedett, hiányzik neki valami kapaszkodó. Többek között ilyen kapaszkodót jelenthet az ifjúságnak az elődök életéhez kapcsolódó, írásos emlékek összegyűjtése, a hagyományok megismerése és folytatása.

Kevesen tudják a Budakeszi Könyvtárról, hogy a hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett folyamatosan gyarapítja helyismereti gyűjteményét is. A „helyismeret” szó a könyvtári gyakorlatban egy adott helyre vonatkozó információk, az őket hordozó dokumentumok összességét jelöli, kronológiai és tematikai határai nincsenek. Mi is nündent gyűjtünk, ami bármilyen módon kapcsolódik Budakeszihez.

### A gyűjtött dokumentumtípusok

Vannak aprónyomatványaink (meghívók, szórólapok, gyászjelentések, stb.), fényképeink, régi és újabb képeslapjaink, plakátjaink, de helyet kapnak a gyűjteményben évkönyvek, bibliográfiák, budakeszi vonatkozású szakdolgozatok éppúgy, mint térképek vagy budakeszi képekkel illusztrált falinaptárak.

A sajtóban nyomon követjük az itt élt vagy élő, ill. itt alkotó híres emberekről szóló cikkeket, tanulmányokat, beszerezzük nyomtatásban megjelent műveiket. Évenként bekötöttjük és megőriztük az itt megjelenő újságok (Budakeszi Hírmondó és Keszi, Láss!) számaint.

### A múlt

A birtokunkban lévő legrégebb dokumentum egy plakát, amely az „óriási hatást keltett énekes színmű”, a „Spitzer Régi” bemutatójára invitál a Grandics J. nyári kávéházba 1893. augusztus 6-án, vasárnap estére. Egy másik plakát 1911-ből a „Ruzicska-Otthon” kerthelyiségébe hívogat női szépségversenyyel egybekötött nyári ünnepélyre. A műsorban szerepel „tréfás halászverseny”, „konfetti és virágcsata” valamint „ingyen mozi 2000 méteres szerelemmel”. Értékes darabok vannak a képeslapgyűjteményünkben is, amelyekről fénymásolatot készítettünk és mellé szívesen feljegyeznénk minden információt az adott helyről. Sajnos ma már csak kevesen tudják, hol állt egy-egy régi vendéglő, a budakeszi fürdő, amikor működött színház stb.

Nekünk akkor gyarapodik a gyűjteményünk, ha a helybeliek is úgy gondolják, fontos, hogy az utánunk jövő nemzedék számára is megmaradjanak ezek az ismeretek. Mi beszerezzük a kereskedelmi forgalomban kapható kiadványokat, de amit otthon, családi ereklyeként most féltve őriznek, az lehet, hogy egy-két nemzedék múlva feledésbe merül, elkallódik. A könyvtárban összegyűjtve,



Martin Gergely-féle vendéglő  
Budakeszi

Várjuk azok jelentkezését, akik azonosítani tudják a két képet és meg tudják határozni a két helyet a mai Budakeszin.



Wippenner féle vendéglő.

Budakesz.

rendszerelve, feltárva viszont mindenki számára elérhetővé válik.

### A jelen

A múlt emlékeinek gyűjtése mellett nagy gondot fordítunk a jelen eseményeit megőrkítő dokumentumok beszerzésére is. Nagyon örülünk annak, ha a Budakeszin működő klubok, egyesületek, csoportok, alapítványok a rendezvényeiken készített fényképekből, terjesztésre szánt anyagaikból rendszeresen eljuttatnának egy példányt a helyismereti gyűjtemény számára. A Karlsruheban élő Albrecht Györgytől például többször kaptunk már Budakeszihez kapcsolódó német nyelvű folyóiratcikkmásolatot és CD-re felvett régi Budakeszi-képeket is. Az önkormányzati ülések jegyzőkönyvei után a közeljövőben nálunk kapnak majd helyet az üléseket rögzítő archivált videókazeták. Tervezzük egy budakeszi Ki kicsoda? – jellegű adatbázis létrehozását a napjainkban itt élő és alkotó híres emberekről.

Kérjük Önöket, segítsenek még teljesebbé tenni helyismereti gyűjteményünket! Ha bár-

mi van a tulajdonukban, ami értékes, legyen az akár egy régi népviseletet, ünnepi alkalmat, lakásbelső stb. megőrkítő fénykép, képeslap vagy valamilyen eseményre invitáló meghívó, plakát, katalógus vagy akármilyen más, budakeszi vonatkozású dokumentum, hozzák be hozzánk! Fénymásolatot készítenk róla, az eredetét pedig visszaadjuk.

A Budakeszi Hírmondó augusztusi számában interjú jelent meg a 93 éves dr. Jautz Magda Flamina nővérrel. Ebben enlíti Budakeszről készült, 1939-ben megjelent doktori értekezését, megjegyezve, hogy „A könyv példányai biztosan megvannak valahol, sajnos nem tudom hol.” Örömmel tudatom, hogy egy féltve őrzött példány a Budakeszi Könyvtárban megtalálható és rendelkezésére áll minden olvasónak még akkor is, amikor már a szerzőnek sincs belőle. Az interjú címe egyben Flamina nővér tanácsa is: „A múltból a jót kell emlegetni, a szépet, ami erősít.”

Béresné Dávid Magdolna  
a Könyvtár igazgatója